

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต คณะการแพทย์แผนไทยอภัยภูเบศร มหาวิทยาลัยบูรพา

จุฬาลักษณ์ เทียนรุ่งรัมย์
คณะการแพทย์แผนไทยอภัยภูเบศร มหาวิทยาลัยบูรพา
อีเมล : chulalak@go.buu.ac.th

ธนนิชชญาน์ ศรีสวัสดิ์
Thananitchaya Srisawas
คณะการแพทย์แผนไทยอภัยภูเบศร มหาวิทยาลัยบูรพา
อีเมล : nusiri@go.buu.ac.th

Received : June 15, 2021 Revised : September 20, 2021

Accepted : December 20, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยด้านพฤติกรรมของผู้เรียน เจตคติต่อสาขาวิชา คุณภาพการจัดการเรียนการสอน และปัจจัยสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นิสิตคณะการแพทย์แผนไทยอภัยภูเบศร มหาวิทยาลัยบูรพา ชั้นปีที่ 2 และ 3 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 152 คน เครื่องมือที่ใช้ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า F (F-test) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ใช้การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของแอล เอส ดี (LSD) โดยทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบคำบรรยาย

ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านเจตคติต่อสาขาวิชา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 4.25 รองลงมา ได้แก่ ปัจจัยสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ย 4.24 ลำดับต่อมา คือ ปัจจัยด้านคุณภาพการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ย 4.03 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ พฤติกรรมของนิสิต มีค่าเฉลี่ย 3.74 ตามลำดับ

ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตรายด้าน พบว่า ปัจจัยด้านที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ด้านพฤติกรรมของนิสิต และปัจจัยด้านสนับสนุนการจัดการเรียน ส่วนปัจจัยด้านที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตไม่แตกต่างกัน คือ ด้านเจตคติต่อสาขาวิชาและด้านคุณภาพการจัดการเรียนการสอน และเมื่อทำการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตที่มีผลการเรียนไม่มีเกรด F นิสิตที่มีเกรด F 1-2 วิชา และนิสิตที่มีเกรด F มากกว่า 2 วิชาขึ้นไป พบว่า ปัจจัยด้านเจตคติต่อสาขาวิชา และด้านปัจจัยสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตทุกกลุ่ม

คำสำคัญ : ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, พฤติกรรมของผู้เรียน, เจตคติต่อสาขาวิชาคุณภาพการจัดการเรียน, การสอน ปัจจัยสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน

FACTORS INFLUENCING ACHIEVEMENT OF FACULTY OF ABHAIBHUBUJHR THAI TRADITIONAL MEDICINE, STUDENTS, BURAPHA UNIVERSITY

chulalak thienrungrassamee

Faculty of Abhaibhubejhr Thai Traditional Medicine, Burapha University

E-mail : chulalak@go.buu.ac.th

Thananitchaya Srisawas

Faculty of Abhaibhubejhr Thai Traditional Medicine, Burapha University

E-mail : chulalak@go.buu.ac.th

Abstract

The purposes of this research were to study the learner behavior, the attitude towards disciplines, the quality of teaching and learning and the factors supporting teaching and learning management influencing student's learning achievement. The samples were 152 students of the 2nd and 3rd year students in academic year 2020, the Faculty of Abhaibhubejhr Thai Traditional Medicines, Burapha University. The tools used to collect the data was questionnaire. The statistics used to analyze the data were mean, standard deviation, F-test, one way ANOVA, using the Least-Significant Different (LSD) to compare the pair difference of the variance based on statistical significance .05, using the tables with the descriptive approach to present the research.

The research results were found that the attitude towards disciplines was at the highest level with an average 4.25, the factors supporting teaching and learning management with an average 4.24, the quality of teaching and learning with an average 4.03 and the learner behavior was at the lowest level with an average 3.74 respectively.

The comparison results of the factors influencing student's learning achievement were found that the learner behavior and the factors supporting teaching and learning management were significantly different but the attitude towards disciplines and the quality of teaching and learning were not different. The comparison results of the factors influencing the 3 groups of the student's learning achievement : 1) pass all subjects 2) fail 1-2 subject and 3) fail more than 2 subjects were found that the attitude towards disciplines and the factors supporting teaching and learning management influenced the learning achievement of all groups of the students.

Keywords : Academic achievement, learner behavior, attitude towards disciplines, quality of teaching and learning and factors supporting teaching and learning management

บทนำ

ปัจจุบันการแพทย์แผนไทย กำลังได้รับการกล่าวขานกันมากยิ่งขึ้น โดยสังเกตได้จากการจัดตั้งกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ซึ่งมีพันธกิจในการพัฒนาวิชาการด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยคุ้มครอง อนุรักษ์และส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ส่งเสริมและพัฒนา การจัดระบบความรู้ และสร้างมาตรฐานด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกให้ทัดเทียมกับการแพทย์แผนปัจจุบันและนำไปใช้ในระบบสุขภาพอย่างมีคุณภาพและปลอดภัย เพื่อเป็นทางเลือกแก่ประชาชนในการดูแลสุขภาพ (กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก, 2563) ประกอบกับกระแสนิยมในการศึกษาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์แผนไทยประยุกต์ในวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยต่าง ๆ พบว่ามีหลักสูตรการแพทย์แผนไทยเปิดการเรียนการสอน 18 แห่ง หลักสูตรการแพทย์แผนไทยประยุกต์เปิดการเรียนการสอน 10 แห่ง

คณะการแพทย์แผนไทยอภัยภูเบศร มหาวิทยาลัยบูรพา เป็นส่วนงานหนึ่งในมหาวิทยาลัยบูรพา มีหน้าที่จัดการศึกษาระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา วิจัยและบริการวิชาการด้านการแพทย์แผนไทยและเภสัชศาสตร์ (มหาวิทยาลัยบูรพา, 2551) จัดการเรียนการสอน 2 หลักสูตร คือ หลักสูตรการแพทย์แผนไทยประยุกต์บัณฑิต สาขาวิชาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ เปิดรับนิสิตตั้งแต่ปีการศึกษา 2549 เป็นต้นมา รวมระยะเวลาที่ดำเนินการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรนี้ 14 ปี และหลักสูตรการแพทย์แผนไทยบัณฑิต สาขาวิชาการแพทย์แผนไทย เปิดรับนิสิตตั้งแต่ปีการศึกษา 2556 รวมระยะเวลาที่ดำเนินการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรนี้ 8 ปี

จากผลการประเมินการจัดการเรียนการสอน โดยผ่านที่ประชุมของคณาจารย์ หรือหน่วยงานภาคีความร่วมมือ ที่ประชุมพบว่าในระยะหลัง ๆ มา นิสิตที่เข้ามารุ่นใหม่ ๆ มีผลการเรียนที่ต่ำกว่านิสิตรุ่นแรก ๆ นอกจากนี้คณะยังได้รับข้อเสนอแนะจากอาจารย์คณะต่าง ๆ ที่สอนในหลักสูตรว่านิสิตปัจจุบันมีความตั้งใจ ใส่ใจต่อการเรียนน้อยลง สิ่งสะท้อนภาพผลลัพธ์ทางการเรียนของนิสิตได้ชัดเจน คือ ผลการเรียนของนิสิต ที่ได้เกรด F มีมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากปีการศึกษา 2559 มีนิสิตได้เกรด F จำนวน 51 คน และ ปีการศึกษา 2560 มีนิสิตได้เกรด F จำนวน 51 คน ปีการศึกษา 2561 มีนิสิตได้เกรด F จำนวน 53 คน นอกจากนี้ยังมีนิสิตที่ไม่สามารถสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาเรียนในหลักสูตรเพิ่มขึ้น ซึ่งจากการศึกษาของนักวิชาการและนักวิจัยหลายท่านพบว่ามีหลายปัจจัยที่ส่งผลต่อเกรดเฉลี่ยสะสมหรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต โดยเฉพาะบลูม (Bloom, 1971) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้มี 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) เป็นพฤติกรรมด้านสมองที่เกี่ยวกับสติปัญญา ความรู้ ความคิด ความเฉลียวฉลาด ความสามารถในการคิดเรื่องราวต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) หรือพฤติกรรมด้านจิตใจ อันเป็นค่านิยม ความรู้สึก ความซาบซึ้ง ทศนคติ ความเชื่อ ความสนใจและคุณธรรม พฤติกรรมด้านนี้อาจไม่เกิดขึ้นทันที ดังนั้น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม และสอดแทรกสิ่งที่ดึงดูดใจอยู่ตลอดเวลา จะทำให้พฤติกรรมของผู้เรียนเปลี่ยนไปในแนวทางที่พึงประสงค์ได้ ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) เป็นพฤติกรรมที่บ่งถึงความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างคล่องแคล่วชำนาญ ซึ่งแสดงออกมาได้โดยตรงโดยมีเวลาและคุณภาพของงานเป็นตัวชี้ระดับของทักษะ ขณะที่ แมคเคลแลนด์ (McClelland, 2005) มีความเชื่อว่าความต้องการของบุคคลเป็นผลมาจากการเรียนรู้มากกว่าอย่างอื่น ความต้องการที่เกิดจากการเรียนรู้จึงมีอิทธิพลสูงใจให้บุคคลแสดงหรือประพฤติปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของเขา ความต้องการในชีวิตของแต่ละคนจะแตกต่างกัน เนื่องจากความแตกต่างในสิ่งแวดล้อมทั้งครอบครัว ที่ทำงาน สังคม ตลอดจน

ประเพณีวัฒนธรรม ประกอบด้วยความต้องการประสบความสำเร็จ (The Need for Achievement) ความต้องการมิตรสัมพันธ์ (The Need for Affiliation) ความต้องการอำนาจ (The Need for Power) นอกจากนี้ จากผลงานการวิจัยของนักวิจัยหลายท่าน ยังพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเกิดจากทั้งส่วน ผู้เรียน ผู้สอน ผู้ปกครอง และสภาพแวดล้อม คือ พฤติกรรมการเรียนในชั้นเรียน ความตั้งใจเรียน เจตคติ ต่อสาขาวิชา มโนภาพเกี่ยวกับตนเอง ความเอาใจใส่ของผู้ปกครอง คุณภาพการสอนของครู สภาพแวดล้อมของห้องเรียน สถานศึกษา และสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน อรณุช ศรีคำ และคณะ (2560) ลดาพร ทองสง และณิมนพร พงศานานุรักษ์ (2561) เพ็ญพร ปุกหุด (2558) สีนีนางู หงส์ระนัย และนิรามัย อุสาหะ (2555) เช่นเดียวกับผลการสังเคราะห์ของจริยา ชื่นศิริมงคล และคณะ (2554) สังเคราะห์งานวิจัยที่ศึกษาปัจจัยด้านเด็กและครอบครัวที่มีอิทธิพลต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ของเด็กด้วยเอ็ม เอเอสไอเอ็มปี พ.ศ. 2542-2552 จากมหาวิทยาลัยและหน่วยงาน 10 แห่ง จำนวน 120 เล่ม พบว่า คุณลักษณะเด็กและ จิตลักษณะเด็กที่มีอิทธิพลต่อผลลัพธ์การเรียนรู้สองอันดับแรก คุณลักษณะทาง ครอบครัว เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลลัพธ์การเรียนรู้สูงสุด อย่างไรก็ตามผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่ค่อยรับรู้ถึงความสำคัญของตนเองในการเป็นผู้ที่มีส่วนสำคัญต่อผลสำเร็จทางการเรียนของเด็ก สอดคล้องกับประวิทย์ ต้องจิตต์เจริญ (2558) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีปัจจัยหลายด้านที่ส่งผลต่อการเรียน คือ ด้านผู้บริหาร ด้านครู ด้านหลักสูตร ด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน ด้านเพื่อน ด้านครอบครัว และด้านการเรียนพิเศษ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจสำรวจความคิดเห็นของนิสิตเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตคณะการแพทย์แผนไทยอภัยภูเบศร มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2561

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยด้านพฤติกรรมของผู้เรียน เจตคติต่อสาขาวิชา คุณภาพการจัดการเรียนการสอน และปัจจัยสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การจัดการเรียนการสอนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประกอบไปด้วยหลายปัจจัย ซึ่งมี นักการศึกษาได้กล่าวไว้หลายท่าน โดยเฉพาะ Bloom (1976) ได้กล่าวว่า สิ่งส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ พฤติกรรมด้านความรู้และความคิด (Cognitive Entry Behaviors) คุณลักษณะทางจิตใจ (Affective Entry Characteristics) คุณภาพทางเรียนการสอน (Quality of Instruction) นอกจากนี้มนุษย์ยังมีความสามารถ ในการเรียนรู้แตกต่างกัน จากอิทธิพลของปัจจัยต่าง ๆ อาทิ ตัวผู้เรียน เจตคติ บทเรียน วิธีการเรียนการสอน ความสามารถในการถ่ายโยงการเรียนรู้ สภาพแวดล้อม ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง เป็นต้น ผู้วิจัยจึงได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

- พฤติกรรมของผู้เรียน
- เจตคติต่อสาขาวิชา
- คุณภาพการจัดการเรียนการสอน
- ปัจจัยสนับสนุนการจัดการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต คณะการแพทย์แผนไทยอภัยภูเบศร มหาวิทยาลัยบูรพา

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามออนไลน์ผ่าน google form มาตรฐานประมาณค่า (Rating scale) ที่ผู้วิจัยพัฒนาจากผลงานวิชาการของกานดา คำมาก และภัทรารวรรณ์ สุนทราศรี. (2558) และสินีนานา หงส์ระนัย และนิรามย์ อูสาหะ. (2555) ใช้มาตรระดับการให้คะแนน แบบลิเคิร์ต (Likert - Type Scale) Likert (1961) โดยระดับน้อยที่สุดให้คะแนนเท่ากับ 1 ระดับมากที่สุดให้คะแนนเท่ากับ 5 และผู้วิจัยแปลความหมายของคะแนนเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด (4.21 - 5.00) มาก (3.41 - 4.20) ปานกลาง (2.61 - 3.40) น้อย (1.81 - 2.60) และน้อยที่สุด (1.00 - 1.80)

ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบ และตรวจสอบความเชื่อมั่นภายใน (Internal Consistency Method) ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ตามที่สุวิมล ติरणันท์ (2551) กล่าวไว้ ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ .96

ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

การจัดเก็บข้อมูล ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามออนไลน์ผ่าน google form โดยขอความร่วมมือหัวหน้าชั้นปีเป็นผู้ประชาสัมพันธ์ผ่านกลุ่มไลน์ชั้นปี หรือ Facebook หรือผ่านช่องทางออนไลน์อื่น ๆ ที่แต่ละชั้นปีใช้ในการสื่อสาร ให้นิสิตเข้าตอบแบบสอบถาม ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล ระหว่างวันที่ 1-30 มิถุนายน พ.ศ. 2563 รวมเป็นระยะเวลา 30 วัน ได้แบบสอบถามคืนมาทั้งหมด 152 ฉบับ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นิสิตคณะการแพทย์แผนไทยอภัยภูเบศร มหาวิทยาลัยบูรพา ชั้นปีที่ 2 และ 3 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 158 คน คำนวณกลุ่มตัวอย่างตามตาราง Krejcie & Morgan (1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 113 คน แต่เนื่องจากเป็นการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามออนไลน์ ผู้วิจัยคาดว่าอาจจะไม่สามารถเก็บข้อมูลได้ตามขนาดกลุ่มตัวอย่าง จึงขอเก็บข้อมูลกลุ่มประชากรทั้งหมด

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของตัวแปรภูมิหลังกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ทราบลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง โดยเสนอเป็นค่าสถิติจำนวนและร้อยละ วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตคณะการแพทย์แผนไทยอภัยภูเบศร มหาวิทยาลัยบูรพา ด้วยค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า F (F-test) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของแอล เอส ดี (LSD) โดยทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .50 และวิเคราะห์เนื้อหาสาเหตุและแนวทางการแก้ไขให้กับนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โดยการแบ่งนิสิตออกเป็น 3 กลุ่ม คือ นิสิตกลุ่มที่ไม่มีเกรด F นิสิตกลุ่มที่มีเกรด F ไม่เกิน 2 รายวิชา และนิสิตกลุ่มที่มีเกรด F มากกว่า 2 รายวิชา

ผลการวิจัย

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตรายด้าน พบว่า ปัจจัยด้านเจตคติต่อสาขาวิชามีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตมากที่สุด มีความเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด (x̄

= 4.25) รองลงมา คือด้านปัจจัยสนับสนุนการจัดการเรียน มีความเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.24$) ด้านคุณภาพการจัดการเรียนการสอน มีความเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) และด้านพฤติกรรมของนิสิต มีความเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$) ตามลำดับ

ตารางที่ 1 แสดงผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต

ด้าน	กลุ่ม	SS	Df	MS	F	Sig.
1 พฤติกรรมของ นิสิต	ระหว่างกลุ่ม	1.677	2	.839	2.952	.05
	ภายในกลุ่ม	42.335	149	.284		
	รวม	44.012	151			
2 เจตคติต่อ สาขาวิชา	ระหว่างกลุ่ม	.287	2	.143	.361	.69
	ภายในกลุ่ม	59.091	149	.397		
	รวม	59.378	151			
3 คุณภาพการจัด การเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	.612	2	.306	.773	.46
	ภายในกลุ่ม	59.049	149	.396		
	รวม	59.662	151			
4 ปัจจัยสนับสนุน การจัดการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2.926	2	1.463	3.151	.04
	ภายในกลุ่ม	69.184	149	.464		
	รวม	72.110	151			

ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต จำแนกตามรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาจากผลการเปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของ LSD (Fisher's Least Significant Difference) ค่าเฉลี่ยผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตแตกต่างกัน คือ ด้านพฤติกรรมของนิสิต ($\bar{X}=3.73$, $SD=.54$) กับด้านปัจจัยสนับสนุนการจัดการเรียน ($\bar{X}=4.24$, $SD=.69$) และที่ไม่แตกต่างกัน คือ ด้านเจตคติต่อสาขาวิชา ($\bar{X}=4.25$, $SD=.63$) กับด้านคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.03$, $SD=.63$)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงความคิดเห็นของนิสิตต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตที่มีผลการเรียนไม่มีเกรด F มีเกรด F 1-2 วิชา และมีเกรด F มากกว่า 2 วิชาขึ้นไป เฉลี่ยรายด้าน

รายละเอียด	ไม่มีเกรด F		มีเกรด F 1-2 วิชา		มีเกรด F มากกว่า 2 วิชาขึ้นไป	
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.
1.พฤติกรรมของนิสิต	3.74	.78	3.70	.75	3.89	.61
2.เจตคติต่อสาขาวิชา	4.24	.44	4.17	.51	4.68	.50
3.คุณภาพการจัดการเรียนการสอน	4.03	.52	3.92	.41	4.42	.34
4.ปัจจัยสนับสนุนการจัดการเรียน เฉลี่ย	4.27	.52	4.01	.43	4.28	.51
	4.07	.57	3.95	.53	4.32	.49

จากตาราง พบว่า กลุ่มนิสิตที่มีผลการเรียนไม่มีเกรด F มีความคิดเห็นเฉลี่ยรวมในระดับเห็นด้วยมาก โดยมีความเห็นในระดับเห็นด้วยมากที่สุด คือ ด้านปัจจัยสนับสนุนการจัดการเรียน รองลงมา คือ ด้าน เจตคติต่อสาขาวิชา คุณภาพการจัดการเรียนการสอน ด้านพฤติกรรมของนิสิตตามลำดับ กลุ่มนิสิตที่มีผลการเรียนได้เกรด F 1-2 วิชา มีความคิดเห็นเฉลี่ยรวมในระดับเห็นด้วยมาก โดยมีความเห็นในระดับเห็นด้วยมากที่สุด คือ ด้านเจตคติต่อสาขาวิชา รองลงมา คือ ด้านปัจจัยสนับสนุนการจัดการเรียน คุณภาพการจัดการเรียนการสอน ด้านพฤติกรรมของนิสิตตามลำดับ และกลุ่มนิสิตที่มีผลการเรียนได้เกรด F มากกว่า 2 วิชาขึ้นไป มีความคิดเห็นเฉลี่ยรวมในระดับเห็นด้วยมากที่สุด โดยมีความเห็นในระดับเห็นด้วยมากที่สุด คือ ด้านเจตคติต่อสาขาวิชา รองลงมา คือ คุณภาพการจัดการเรียนการสอน ด้านปัจจัยสนับสนุนการจัดการเรียน ด้านพฤติกรรมของนิสิตตามลำดับ

อภิปรายผล

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต คณะการแพทย์แผนไทยอภัยภูเบศร มหาวิทยาลัยบูรพา มีทั้งด้านปัจจัยเจตคติต่อสาขาวิชา ปัจจัยสนับสนุนการจัดการเรียน ปัจจัยด้านคุณภาพการจัดการเรียนการสอน และปัจจัยด้านพฤติกรรมของนิสิต โดยปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต คือปัจจัยด้านเจตคติต่อสาขาวิชา และปัจจัยสนับสนุนการจัดการเรียน ทั้งนี้แม้ว่าปัจจัยด้านคุณภาพการจัดการเรียนการสอน และปัจจัยด้านพฤติกรรมของนิสิตจะไม่ใช่ปัจจัยลำดับแรกที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แต่ก็ยังส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับมากเช่นกัน ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ลดาพร ทองสง และณิมาพร พงศานานุรักษ์ (2561) เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์: การวิเคราะห์ พหุระดับ พบว่า เกรดเฉลี่ยสะสมและพฤติกรรม การเรียนในชั้นเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการพยาบาลเด็ก 2 ของนักศึกษา เบญจรินทร์ สันตติวงศ์ไชย และเอมิกา สุขโต (2555) เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์มหาวิทยาลัย มหิดล ว่าคุณภาพการสอน เจตคติต่อการเรียน และสภาพสิ่งแวดล้อมในการเรียนเป็นปัจจัยที่สามารถนำไปพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ นอกจากนี้

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตหลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตร์บัณฑิต คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ของกาญจนา แยมเสาสง (2556) พบว่า มี 3 ตัวแปรที่สัมพันธ์โดยตรงกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ ด้านพฤติกรรมการเรียนของนิสิต ด้านสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา และด้านความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มเพื่อนกับนิสิต ขณะที่ทาริกา วัฒนาสัจจา และจรรยา ชื่นอารมณ (2554) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในหมวดวิชาพื้นฐานวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี พบว่า ปัจจัยด้านนักศึกษาและปัจจัยด้านสถาบันมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยเฉพาะด้านครูอาจารย์ กิจกรรมการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ความสัมพันธ์กับเพื่อน เช่นเดียวกับวิลาวรรณ จตุเพน และสมบัติ ท้ายเรือคำ (2560) ได้ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน พบว่า มีปัจจัยหลายประการที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ได้แก่ การนำตนเองสู่การเรียนรู้ การรับรู้ความสามารถของตนเองทางวิทยาศาสตร์ เจตคติต่อวิชาวิทยาศาสตร์ พฤติกรรมการสอนของครู และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ขณะที่ชินดา เพ็ชรโรจน์ และคณะ (2555) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดร้อยเอ็ด: การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง พหุระดับ พบว่า เจตคติต่อการเรียน อัตมโนทัศน์ และบรรยากาศในชั้นเรียนมีอิทธิพลทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และพฤติกรรมการสอนมีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กันตพัฒน์ เหล่าวิซาร์ตัน และขวัญเมือง โพธิ์ย้อย (2561) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของโรงเรียนเอกชน ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พบว่า เนื้อหาบทเรียน สื่อการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียน ส่วนความแตกต่างทางเพศ ผู้ปกครอง ผู้เรียน ผู้สอน ไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียน สุจิตรา สุคนธมัต (2555) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พบว่า เพศ อายุ สาขาวิชา ชั้นปี ภูมิฐานะ บุคคลที่นักศึกษาพักอาศัย การทำงานพิเศษ และทัศนคติในการเรียนของนักศึกษา สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยโดยทั่ว ๆ ไป และความสัมพันธ์ของกลุ่มเพื่อนกับนักศึกษา มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เมื่อดำเนินการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตรายด้าน มีทั้งด้านที่แตกต่างกันและไม่แตกต่าง โดยด้านที่มีความแตกต่างกัน คือ ด้านพฤติกรรมของนิสิต ด้านปัจจัยสนับสนุนการจัดการเรียน สอดคล้องกับความคิดเห็นของนักศึกษาต่อปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กรณีศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์ ว่าปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในระดับมาก คือ ด้านครอบครัวและสังคม ผู้สอน และคุณลักษณะพื้นฐานของนักศึกษา เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อสังคมสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า มีความแตกต่างในทุก ๆ ด้านของสถานภาพนักศึกษา (ภิรมย์ พาบุ, 2560) เช่นเดียวกับเบญจรินทร์ สันตติวงศ์ไชย และเอมิกา สุขโต (2555) ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เข้าเรียนผ่านการคัดเลือกระบบโควตากับนักศึกษาที่เข้าเรียนผ่านการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาระบบกลาง (Admission) พบว่ามีความแตกต่างกัน จากการศึกษาด้านภูมิหลังที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาญี่ปุ่นของนิสิตสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา ของโชมพัฒน์ ประวัง (2561) พบว่า ปัจจัยที่

ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นมีความแตกต่างกัน คือ ปัจจัยด้านผลการเรียนเกรดเฉลี่ยสะสมในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ขณะที่เยาวภา แสนเขียว และสุวิมล ติรภานันท์ (2558) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการกำกับตนเองในการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เมื่อเปรียบเทียบการกำกับตนเองในการเรียนของนักศึกษา พบว่าในกลุ่มที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมต่างกันไม่พบความแตกต่างในทุกตัวแปร และในกลุ่ม ขึ้นไปพบความแตกต่างในตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ระหว่างป 2 และป 3 สอดคล้องกับฉันทยรัตน์ ทองบุญตา (2561) ศึกษาวิธีเผชิญปัญหาทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ นักศึกษาที่เผชิญปัญหาทางการเรียน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความสามารถ ด้านขวัญกำลังใจ และด้านบรรยากาศการเรียนแตกต่างกัน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน นพรัตน์ เตชะพันธ์รัตนกุล และคณะ (2019) ได้วิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เชียงใหม่ นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเดิมแตกต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาตรีโดยรวม และด้านการประกอบอาชีพแตกต่าง อภิญา ยะนะโชติ และคณะ (2559) ศึกษาการเปรียบเทียบความรู้สึกเชิงจำนวน การคิดวิเคราะห์ เจตคติต่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปาโดยการใช้สื่อประสมและเกมส์ประกอบการสอน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการใช้สื่อประสมเป็นสื่อและการจัดกิจกรรมโดยการใช้เกมประกอบการสอนเป็นสื่อส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เช่นเดียวกับ Zhou Xiaoyan และคณะ (2556) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตจีนวิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตจีน จำแนกตาม เพศ ช่วงชั้นปีและสาขาวิชาโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านที่ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตไม่แตกต่าง คือ ด้านเจตคติต่อสาขาวิชาและด้านคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ฉันทยรัตน์ ทองบุญตา (2561) ศึกษาวิธีเผชิญปัญหาทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ นักศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาก่อนที่จะเข้ามาศึกษาแตกต่างกันมีผลต่อการเผชิญปัญหาทางการเรียนทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความสามารถด้านขวัญกำลังใจ ด้านบรรยากาศการเรียน และด้านเนื้อหาวิชา/หลักสูตรพบว่าไม่มีความแตกต่างกัน

การเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตที่มีผลการเรียนไม่มีเกรด F นิสิตที่มีเกรด F 1-2 วิชา และนิสิตที่มีเกรด F มากกว่า 2 วิชาขึ้นไป ในภาพรวมพบว่า ปัจจัยด้านเจตคติต่อสาขาวิชา และด้านปัจจัยสนับสนุนการจัดการเรียนมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตทุกกลุ่ม โดยสิ่งที่ส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตและควรได้รับการสนับสนุนเพื่อให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น คือ การส่งเสริมให้นิสิตทำงานส่งตรงตามกำหนดเวลา ทำงานที่อาจารย์มอบหมายในชั้นเรียนครบทุกงาน และพยายามศึกษาหาความรู้ให้มากขึ้นหากผลการเรียนออกมาไม่ดี รวมถึงการให้นิสิตอ่านบทเรียนล่วงหน้าเสมอ ซึ่งเป็นสิ่งที่คณะสามารถส่งเสริมให้เกิดขึ้นได้ การมีเจตคติที่ดีต่อสาขาวิชา แสดงออกจากการที่นิสิตรู้สึกว่าการเรียนด้านการแพทย์แผนไทยเป็นสิ่งที่ท้าทายความสามารถ ต้องใช้ความรับผิดชอบในการเรียนสูง การเรียนแพทย์แผนไทยเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและมีคุณค่า รวมถึงการเห็นว่าอาจารย์มีความรู้ ความสามารถพร้อมในการสอน สามารถควบคุมอารมณ์ได้เป็นอย่างดีในขณะที่ทำการสอน เจ้าหน้าที่คณะให้ความช่วยเหลือ แนะนำเมื่อเกิดข้อขัดข้องในการเรียน การลงทะเบียนเรียนหรืออื่น ๆ นอกจากนี้ นิสิตยังให้ความสำคัญกับครอบครัวและเพื่อน คือ ครอบครัว

ส่งเสริมสนับสนุนให้นิสิตเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น เป็นกำลังใจในการเรียน สนับสนุนการทำกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การแสดงพฤติกรรมของเพื่อนมีผลต่อการเรียนรู้ของนิสิต และการยอมรับของเพื่อนมีผลต่อการเรียนรู้ของนิสิต

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณจึงได้ข้อมูลในลักษณะของความสัมพันธ์เชิงสาเหตุตามตัวแปรที่กำหนดไว้ ดังนั้น ในการศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รวมถึงอาจได้ข้อมูลปัจจัยอื่นที่มีความเกี่ยวข้องที่ไม่ได้นำมาศึกษาในครั้งนี้

บรรณานุกรม

- กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก. (2563). *วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์*, สืบค้นเมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2563 จาก <https://www.dtam.moph.go.th/index.php/th/2012-05-10-07-31-12/vision>
- กันตพัฒน์ เหล่าวิวัฒน์ และขวัญเมือง โพธิ์ย้อย. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของโรงเรียนเอกชนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก. *วารสารมหาจุฬานาครธรรมศาสตร์*, 6(10), 5305-5323.
- กาญจนา แยมเสางง. (2556). การศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตหลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. *วารสารวิชาการศิลปะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 3(2), 121-129.
- กานดา คำมาก และภัทรวรรณ สุนทราศรี. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (รายงานผลการวิจัย). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- โคมพัฒน์ ประวัง. (2561). ปัจจัยด้านภูมิหลังที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาญี่ปุ่นของนิสิตสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา. *jsn Journal*, 8(พิเศษ), 1-12.
- จรรยา ชื่นศิริมงคล, อวยพร เรืองตระกูล และนงลักษณ์ วิรัชชัย. (2554). สังเคราะห์งานวิจัยที่ศึกษาปัจจัยด้านเด็กและครอบครัวที่มีอิทธิพลต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ของเด็กด้วยเอ็มเอเอสอีเอ็ม. *วารสารวิธีวิทยาการวิจัย*, 24(2), 201-218.
- ชนิดา เพ็ชรโรจน์, ญาณภัทร สีหะมงคล และบุษบา จริงบำรุง. (2555). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดร้อยเอ็ด: การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างพหุระดับ. *Journal of Educational Measurement Mahasarakham University*, 18(1), 45-54.
- ทาริกา วัฒนาสัจจา และจรรยา ชื่นอารมณ. (2554). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในหมวดวิชาพื้นฐานวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี*, 3(2), 33-42.
- ธันยรัตน์ ทองบุญตา. (2561). ศึกษาวิธีเผชิญปัญหาทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 9(1), 203-211.

- นพรัตน์ เตชะพันธ์รัตนกุล. (2019). แรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงใหม่. *RMUTL Journal of Business Administration and Liberal Arts*, 7(2), 59-71.
- เบญจรินทร์ สันตติวงศ์ไชย และเอมิกา สุขโต. (2553). ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. สืบค้นเมื่อ 30 มิถุนายน 2563 <http://www.pharmacy.mahidol.ac.th/th/service-research-special-abstract.php?num=65&year=2553>
- ประวิทย์ ต้องจิตต์เจริญ. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา ปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เพ็ญพร ปุกหุด. (2558). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย*, 35(3), 57-67.
- ภิรมย์ พาบุ. (2560). การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน: กรณีศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์. *วารสารวิทยาศาสตร์ประยุกต์*, 16(2), 79-91.
- มหาวิทยาลัยบูรพา. (2551). *การจัดตั้งส่วนงาน และภาระหน้าที่ของส่วนงาน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551*, เล่ม 125ตอนพิเศษ 138 ง ราชกิจจานุเบกษา 15 สิงหาคม 2551.
- เยาวภา แสนเขียว และสุวิมล ตีรกานันท์. (2558). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการกำกับตนเองในการเรียน ของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. *วารสารสถาบันวิจัย ญาณสังวร*, 6(2). 49-60.
- ลดาทพร ทองสง และณิรมพร พงศานานุรักษ์. (2561). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา คณิตศาสตร์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์: การวิเคราะห์พหุระดับ. *วารสาร เกื้อการุณย์*, 20(1), 55-71.
- วิลารวรรณ จตุแทน และสมบัติ ท้ายเรือคำ. (2560). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน. *วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 23(ฉบับพิเศษ), 194-206.
- สินีนางู หงส์ระนัย และนิรมัย อุสาหะ. (2555). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการ พยาบาลมารดาทารกและผดุงครรภ์ 1 ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ สวน ดุสิต. *วารสารวิจัย มสด.*, 8(2), 77-89.
- สุจิตรา สุนคนธมัต. (2555). ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา คณะ ศึกษาศาสตร์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. *วารสารวิทยาศาสตร์ ลาดกระบัง*, 21(2), 17-35.
- สุวิมล ตีรกานันท์. (2551). *การวิเคราะห์ตัวแปรพหุในงานวิจัยทางสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.

- อรนุช ศรีคำ, ทรรศนันท์ ชินศิริพันธุ์ และสุชาติ หอมจันทร์. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2561 จากระบบคลังข้อมูลทางวิชาการ BRU.
<http://dspace.bru.ac.th/xmlui/handle/123456789/1495?show=full>
- อภิญา ยะนะโชติ, สมบัติ ท้ายเรือคภ และมนตรี ทองมูล. (2559). การเปรียบเทียบความรู้สึกรู้สึกเชิงจำนวน การคิดวิเคราะห์ เจตคติต่อกิจกรรมการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปาโดยการใช้สื่อประสมและเกมประกอบการสอน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5, *วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 22(ฉบับพิเศษ), 384-395.
- Zhou Xiaoyan, คุณวุฒิ คนฉลาด และสิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตจีนวิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยบูรพา. *วารสารการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา*, 8(1), 34-46.
- Bloom, B. S. (1971). *Handbook on Formative and Somative Evaluation of Student Learning*. New York: McGraw-Hill Book Co.
- Bloom, B. S. (1976). *Human Characteristics and School Learning*. New York: McGraw-Hill Book Co.
- Krejcie, R.V., and Morgan D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Psychological measurement*, 30(3), 607-610.
- Likert, R. (1961). *New Patterns of Management*. New York: McGraw-Hill Book Company.
- McClelland, D. A. V. I. D. (2005). Achievement motivation theory. *Organizational behavior: Essential theories of motivation and leadership*, 46-60.